

Information om EUDR - avskogningsförordningen

Vad är avskogningsförordningen?

Avskogningsförordningen trädde i kraft 29 juni 2023 och ska efterlevas från december i år och ersätter också timmerförordningen.

Avsikten är att förhindra avskogning och skogsförstörelse samt minska unionens bidrag till växthusgasutsläpp och global förlust av biologisk mångfald. Målet är att alla produkter som innehåller trä (samt ett antal andra råvaror) ska vara spårbara tillbaka till produktionsplatsen vilket för skog gäller avverkningstrakten.

EU:s förordning är tydlig med att alla aktörer i en affärsledskedja kan hållas ansvariga ifall det visar sig att råvara inte uppfyller kraven. Systemet ska övervakas och revideras av behörig myndighet vilket Skogsstyrelsen har utsetts att göra i Sverige.

Hur påverkar det mig?

Alla företag som är verksamhetsutövare i betydelsen att de beställer eller utför avverkningar kommer att behöva skicka in en deklARATION eller en s.k. förklaring om tillbörlig aktsamhet för alla avverkningar som görs till ett särskilt EU-system. Detta handlar om ett antal olika uppgifter som information om verksamhetsutövaren, planerade volymer och sortiment, geo-koordinater samt att man intygar att tillbörlig aktsamhet har tillämpats.

Alla virkesordrar i VIOL-systemet kommer sedan att behöva kompletteras med två referensnummer som erhålls från EU-systemet så att parterna i den aktuella råvaruaffären via mätningarna kan ta del av dessa referensnummer. Det gäller även B2B-affärer, importerad råvara, exporterad råvara, leveranser från terminaler, sågverksflis m.m.

Utöver kravet på att skicka information till EU-systemet ställer även förordningen krav på att viss information ska finnas sparad i egna system och detta gäller tex avverkningstidpunkten, vem man köpt från och sålt till.

Företagen behöver vara beredda på att granskning kommer att utföras av Skogsstyrelsen även om det ännu är oklart på vilket sätt och hur ofta detta kommer att ske. Företagen behöver även vara beredda på någon typ av granskning från sina kunder eftersom förordningen är tydlig med att även aktörer nedströms i förädlingskedjan har ansvar för att tillbörlig aktsamhet har

tillämpats när skogen avverkades. Det är dock ännu oklart vad operatörer längre fram i förädlingskedjan har rätt till för information.

Påverkan på skogsbruket beror främst på hur den nationella tolkningen blir av förordningen och Skogsstyrelsen förväntas löpande förtydliga vad som gäller både för skogsbruket samt nödvändig dokumentation för att företagen ska anses ha uppfyllt förordningen.

Hur har Biometria arbetat med frågan och vilket stöd tillförs i VIOL?

Biometria började titta på frågan under 2023 och i november tillsattes en arbetsgrupp med representanter från skogsföretagen för titta på hur VIOL-systemet skulle kunna användas för att ge stöd för avskogningsförordningen på ett rimligt sätt.

Genom det gemensamma IT-systemet VIOL har branschen god spårning på så gott som allt virke från skog till industri vilket är en viktig del i att kunna uppfylla kraven i förordningen. Företagen handlar med skoglig råvara i affärsledskedjor där många aktörer är beroende av varandra och EU:s förordning är tydlig med att alla aktörer i en affärsledskedja kan hållas ansvariga ifall det visar sig att råvara inte uppfyller kraven. Alla aktörer kommer därmed vilja säkerställa att första verksamhetsutövare har utfört en deklaration och hålla reda på deklarationernas identiteter.

Biometrias styrelse beslutade därför den 5 mars att tillföra stöd i VIOL-systemet för att kunna sprida information om referensnumren från EU-systemet. Detta skall vara genomfört i VIOL 2 i samband med releasen i december samt till Go Live i maj 2025 för VIOL 3.

Styrelsen beslutade även att Biometria längre fram ska titta på hur ett systemstöd skulle kunna tillföras vilket ska kunna stödja deklarationsprocessen till EU-systemet.

Finansiering

Finansieringen av utvecklingen i VIOL 2 har beslutats ske genom en höjning av OH-tillägget som tas ut på inmätta kvantiteter med 4 öre till 56 öre mellan perioden 1/5 2024 – 30/4 2025. Finansieringen av utvecklingen i VIOL 3 har beslutats ske genom att detta läggs in i det framtida priset för redovisningstjänsterna.

Vad finns det för osäkerhet?

Några osäkerhetsfaktorer finns fortfarande där klargöranden kommer att behövas från EU och Skogsstyrelsen.

Som nämnts tidigare råder osäkerhet exakt vilka krav som gäller för att anses ha tillämpat tillbörlig aktsamhet och hur skötsel av skog får utföras. När en råvara som är sammanblandad från flera olika geografiska ursprung ska deklarerats till EU är det otydligt hur man får avgränsa vilka geografiska ursprung som får eller ska vara med i deklARATIONEN. Detta gäller tex för leveranser från terminaler och för sågverksflis.

Biometria är i sitt arbete via Skogsindustrierna med och driver dessa frågor mot Skogsstyrelsen och EU.

Var kan jag läsa mer?

Här hittar du en mer omfattande presentation från Biometria

<https://www.biometria.se/media/x3tl0mjb/viol-och-eudr-mars-2024.pdf>

Här återfinns avskogningsförordningen på EUR-lex:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX%3A32023R1115&qid=1687246038722>

Skogsstyrelsen som är behörig myndighet skriver mer på sin webbsida:

<https://www.skogsstyrelsen.se/lag-och-tillsyn/avskogningsforordningen/>

Om jag har några frågor så här långt, var kan jag vända mig?

Biometria återkommer med mer information under året om exakt hur förändringarna blir i VIOL 2 och VIOL 3. Uppdaterade integrationsspecifikationer kommer också att publiceras.

För förtydliganden kring vad kraven är på dig som verksamhetsutövare utifrån förordningen, hänvisar vi i första hand till Skogsstyrelsen som tar emot dessa frågor på [avskogningsförordningen@skogsstyrelsen.se](mailto:avskogningsforordningen@skogsstyrelsen.se)

För ytterligare information, vänligen kontakta:

Johan Adolfsson, tjänsteutvecklare

johan.adolfsson@biometria.se eller 010-228 52 27.